



LUNDS
UNIVERSITET

Universitetsstyrelsen

BESLUT

2011-02-15

LS 2010/916

1

Regeringen
Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Lunds universitets budgetunderlag för budgetåren 2012-2014

(Universitetsstyrelsens protokoll 2011-02-15, §13)

Sammanfattning

Lunds universitet har under några år visat ett finansiellt överskott. Detta överskott kommer under de närmaste åren att användas till att finansiera ett antal åtgärder för att stärka Lunds universitets position, nationellt och internationellt, inför framtida utmaningar. Åtgärderna medför att universitetet visar underskott under planeringsperioden.

1. Universitet har en fortsatt stark tillströmning av studenter och utbildningsutbudet förstärks genom nya utbildningar. Universitetets prognos visar ett behov av att öka takbeloppet till 27 000. Lunds universitet begär därför att få en utökning av takbeloppet motsvarande 1 000 helårsstudenter.
2. Lunds universitet begär en särskild förstärkning av forskningsanslagen för att delfinansiera de kommande stora nationella och europeiska forskningsinfrastruktursatsningarna på åtminstone 50 mnkr per år fr o m 2013.
3. Lunds universitet begär slutligen en utökning med 4 miljoner kronor för konstnärlig forskarutbildning, enligt de principer som gäller för sådan utbildning på andra högkolor .

Lunds universitets ekonomiska utveckling

Föreliggande budgetunderlag bygger på universitetets resultat 2010, beslutad totalbudget 2011 och sammanställda planer för den ekonomiska utvecklingen åren 2012-2014. Utgångspunkten är att universitetet har en reserv, som de närmaste åren ska användas för att finansiera en höjd verksamhetsnivå.

Utöver strategiska åtgärder, för att ytterligare stärka universitetets ställning som ett av Europas främsta universitet kommer universitetet att fokusera på att förbättra resultat- och ekonomistyrningen för att säkerställa att rätt verksamhetsnivå uppnås. Universitetsstyrelsen har den 17 september 2010 fastställt att för att långsiktigt

bibehålla en god ekonomisk hushållning ska universitetets myndighetskaptal vara 7 procent, med en tillåten variation mellan 5-10 procent, av kostnaderna¹.

Mål för universitetens gemensam nivå

2 % inom utbildning (1-3 %)

0 % inom forskning (0-1 %)

Mål för område/institution

5 % inom utbildning (4-7 %)

7 % inom forskning (5-9 %)

Målet för universitetets myndighetskaptal ska vara uppnått senast vid utgången av år 2014, men helst redan vid utgången av 2013.

Det överskott som under flera år har skapats används därför till att finansiera ett antal åtgärder för att stärka Lunds universitets position, nationellt och internationellt, inför framtida utmaningar:

- Lunds universitet har ett ökat ansvar för finansiering av viktig forskningsinfrastruktur, främst i form av MAX IV, ESS och Lund University Bioimaging Center, men utöver detta finns behov av ökade forskningsinsatser från fakulteterna för att dra nytta av investeringarna.
- Inom grundutbildningen ska myndighetskaptalet användas 2010-2011 för att klara uppbyggnadsfasen av Campus Helsingborg för att nå styrelsens mål, apotekarutbildningen och lärarutbildningen i avvaktan på en ökning av takbeloppet på 1 000 helårsstudenter.
- Lunds universitet har under flera år satt av medel för att förnya campusområdet i Lund. Detta projekt omfattar både en förnyelse av lokalbeståndet, modernisering av lärosalar och studentarbetsplatser samt investeringar i forskningsinfrastruktur. Kostnaderna uppstår under en följd av år genom avskrivningar.
- Myndighetskaptalet utgör också riskpengar, som universitetet kan behöva ta i anspråk, om införandet av studieavgifter leder till en minskning av antalet studerande.

Universitetets utbildningsuppdrag

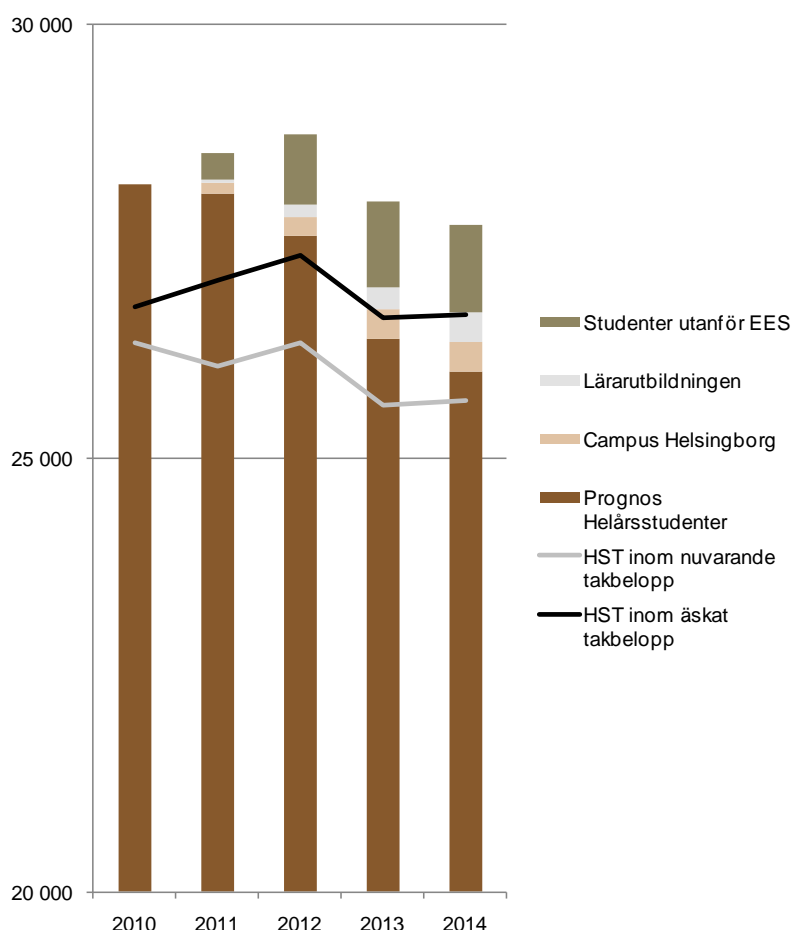
Universitetet har en fortsatt stark tillströmning av studenter och utbildningsutbudet förstärks genom nya utbildningar. Universitetets prognos visar ett behov av att öka takbeloppet med 1 000 helårsstudenter till 27 000.

Universitetet har tagit fram en modell för att prognostisera hur studentutvecklingen kan bli under de kommande tjugo åren. Modellerna grundar sig på demografisk utveckling och studenternas benägenhet att studera vid högre utbildning i olika konjunkurlägen. Vid högkonjunktur tenderar färre studenter att påbörja utbildning och fler studenter lämnar efter examen. Vid lågkonjunktur påbörjar fler högre utbildning och fler stannar kvar efter avslutad utbildning pga av svårigheter att få jobb.

¹ Kostnaderna definieras som universitetets totala kostnader för utbildning respektive forskning.

Modellen bygger på hur stor andel av Sveriges befolkning i åldern 19-24 som kan beräknas påbörja studier vid Lunds universitet i olika konjunkturlägen. Antaganden har sedan gjorts angående hur länge en student kan beräknas stanna vid universitetet beroende på konjunkturläge. Infallande av högkonjunktur och lågkonjunktur har uppskattats.

Mot bakgrund av den utveckling universitetet har haft och det underlag för prognostiserat antal studenter som tagits fram begär Lunds universitet att få en utökning av takbeloppet motsvarande 1000 helårsstudenter.



Förändringar i utbildningsutbudet

I prognosen har universitetet tagit hänsyn till beslutade förändringar av utbildningsutbudet. Lunds universitet har fått examensrätt för en **apotekarutbildning** i samarbete med Köpenhamns universitet. Planeringen utgår från att utbildningen startar med en antagning på 40 studenter höstterminen 2012 och kommer när programmet är fullt utbyggt 2017 omfatta 200 helårsstudenter motsvarande en årlig intäkt på 18 miljoner kronor.

I utbildningsutbudet ingår också den pågående utökningen av läkarutbildningen. Lunds universitet anmälde intresse för att utöka **läkarutbildningen** och universitetet är fortsatt beredd att planera för ytterligare utökningar tillsammans med Region Skåne. I föreliggande budgetunderlag ingår dock inte någon utökning i beräkningsunderlaget.

Den nya myndigheten för yrkeshögskolan har haft svårigheter att finna former för den framtida flygutbildningen. Universitetet har därför under 2010 fått besked om att tiden för utbildningen till **trafikflygare** inom universitetet har förlängts med ett år, tom 2014. Universitetet vidhåller dock uppfattningen att utbildningen bör fortsätta vara en högskoleutbildning. I budgetunderlaget har inte avvecklingskostnaderna tagits med då de beror på om universitetet kommer att medverka i fortsatt trafikflygarutbildning inom yrkeshögskolan.

Campus Helsingborg

Campus Helsingborg har som särskild profil breddad studentrekrytering, interdisciplinära utbildningsmiljöer samt nära samverkan med kommuner och näringsliv i nordvästra Skåne. 42 % av studenterna vid Campus H kommer från icke-traditionell studiemiljö och studenterna garanteras bostad under studietiden. Regionens internationella prägel och styrka inom handel, logistik och livsmedel utnyttjas och gränsöverskridande verksamheter eftersträvas.

Universitetsstyrelsen har fastställt att utbyggnaden av Campus bl a ska grunda sig på en utökning med 1000 helårsstudenter till år 2013 för att möta studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. En stor del av utökningen består av lärarutbildningen som kommer att omfatta ungefär 500 hst när verksamheten är fullt utbyggd 2016. I ovanstående bild har Campusutökningen och lärarutbildningen redovisats separat.

Utöver utbyggnaden av utbildningen för att få en kritisk massa har universitetsstyrelsen beslutat att forskning och forskarutbildning ska byggas upp inom minst tre områden.

Lärarutbildning

Lunds universitet kommer under februari få besked om examensrätt för ämneslärarutbildningen. LU och högskolan Kristianstad har ombetts komplettera ansökan eftersom det saknas formella grunder att bevilja ansökan om gemensam examen. Gemensam examen kan endast beviljas de lärosäten som redan har examensrätt.

Planerna för ämneslärarutbildningen omfattar sammanlagt 23 allmänna ämnen med inriktning mot både årskurs 7-9 och gymnasieskolan och är en ny och bred utbildning som fyller ett viktigt regionalt utbildningsbehov. Lunds universitet planerar för att starta utbildningen till hösten med en antagning på 100 studenter utöver de som antas vid Högskolan Kristianstad. Utbildningskostnaderna uppgår uppskattningsvis till cirka 3,5 miljoner kronor för universitetets del år 2011 och därtill ytterligare cirka 7 miljoner kronor varje år under uppbyggnadsperioden

Ökningen av antalet helårsstudenter på lärarutbildningen är en del av universitetets utbyggnad vid Campus Helsingborg och ingår i äskandet om nya platser.

Studieavgifter

Införandet av studieavgifter för studenter utanför EES kommer att påverka ovanstående beskrivna utbildningsvolym. Det är särskilt viktigt att ha en fortsatt

hög andel studenter från andra länder för ett internationellt universitet. Utformningen av stipendieprogram och vår förmåga att fortsatt attrahera internationella studenter, är faktorer som är osäkra i ovanstående prognos.

Universitetet har i en skrivelse till regeringen redovisat svårigheter avseende avgifter för Erasmus mundus studenter. Universitetet vill särskilt framhålla behovet av ett snarast beslut om att betrakta Erasmus mundus studenter som avtalsstudenter för att säkerställa fortsatt internationellt samarbete inom dessa program.

Ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer

Universitetet vill återigen påtala behovet av att öka ersättningen för helårsstudenter och helårsprestationer. Ett första steg har tagits i rätt riktning, genom att öka ersättningen för helårsstudenter inom utbildningsområdet HSTJ. Detta är dock inte tillräckligt utan måste följas av motsvarande ökning av prestationerna och sedan av en ökning av övriga prislappar.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Lunds universitet är idag Sveriges starkaste universitet med en forskningsbudget på ca 4 miljarder kronor per år. Genom tillkomsten av de nya forskningsanläggningarna kommer universitetet att kunna förstärka sin position som ett ledande, fullskaligt europeiskt universitet.

MAX IV och ESS

Lunds universitet har finansierat förberedelserna för synkrotronljusanläggningen MAX IV. Lunds Universitets åtagande i den principöverenskommelse som finns omfattar en ökning av det årliga stödet till nuvarande Max-lab på 25 mnkr till en total kostnad på drygt 50 mnkr/år. Detta kan ske inom ramen för de ökning av forskningsanslaget som beräknas komma i framtida budgetpropositioner i enlighet med de förutsättningar som angavs i propositionen Ett lyft för forskning och innovation (2008/09:50).

När det gäller ESS har beslut om den svenska finansieringen ännu inte fattats, men universitetet erfar att regeringen anser att Lunds universitet ska bidra med 40 mnkr kr/år i 10 år med början 2013 och därutöver ska LU garantera en summa motsvarande 15 mnkr, som kan finansieras genom anslag från stiftelser och näringsliv. Lunds universitets åtagande kan därför uppgå till 55 mnkr/år under perioden 2013-2021. Detta ingår i beräkningarna i budgetunderlaget, även om inga formella beslut om formerna för finansiering föreligger.

Mot bakgrund av dessa krav på medfinansiering av nationella och europeiska forskningsanläggningar på drygt 100 miljoner kr per år begär universitet en särskild förstärkning av forskningsanslagen för att delfinansiera investeringskostnaderna. Förstärkningen bör omfatta åtminstone 50 mnkr per år fr o m 2013, utöver vad som beräknats utifrån aktuell forsknings- och innovationsproposition. En sådan ökning av forskningsanslagen skulle innebära att universitet finansierar hälften av de ökade kostnaderna för forskningsinfrastrukturen årligen.

Forskningsresurser till det konstnärliga området

Vi vill fortsätta lyfta fram behovet av särskilda fakultetsanslag för att finansiera den konstnärliga forskarutbildningen. Lunds universitet har varit föregångare i uppbyggnaden av den konstnärliga forskningen och har under flera år finansierat detta genom egna omprioriteringar. Vi ser inga skäl till att den konstnärliga forskningsverksamheten vid Lunds universitet skall få sämre villkor än vad som gäller vid andra lärosäten, utan anser att Lunds universitet skall tillföras 4 miljoner kronor för konstnärlig forskarutbildning.

Övrigt

Rektorerna vid Lunds och Uppsala universitet har till utredningen Kraftsamling! Museisamverkan ger resultat (SOU 2009:15) påtalat behovet av att universitetens samlingar och unika kulturarv blir uppmärksammade i det svenska museilandskapet. Idag bär universitetet ett stort ekonomiskt ansvar utan att få särskilda anslag för detta, utom en liten del för omhändertagande av arkeologiska fynd.

Vid Lunds universitet finns Historiska museet, Skissernas museum och de biologiska museerna som består av botaniska museet och zoologiska museet. Kostnaderna för att bedriva museerna uppgår till knappt 30 mnkr per år. Därutöver har universitetet ansvar för Botaniska trädgården vilket belastar utbildningsanslaget med ytterligare 9 mnkr.

Lunds universitet har i skrivelse 2008-12-15 hemställt om att äganderätten och lagfarten till fastigheten Lund Thomander 1 överförs vederlagsfritt och villkorslöst från Statens Fastighetsverk till Stiftelsen Johan Henrik Thomanders Studenthem. Universitetet vill än en gång framhålla vikten av regeringen fattar beslut i ärendet.

Investeringar i anläggningstillgångar

Universitetets planerade investeringar i anläggningstillgångar redovisas i tabell 4. Den enskilt största förändringen av universitetets anläggningstillgångar är byggandet av MAX IV.

Förslag till låneram har ökat främst p.g.a. stora investeringar i samband med genomförandet av MAX IV. Anläggningen beräknas tas i bruk tidigast 2015 och det är först i samband med detta som amorteringar blir aktuellt. I beräkningen av låneramen har antagandet gjorts att från 2011 finansieras 1/3 av investeringarna med anslag. Låneramen för 2011 bedöms kunna sänkas från 840 mnkr till 650 mnkr tack vare ändringen av regleringsbrevet.

Låneramens utveckling 2011-2014

2011	650 mnkr
2012	830 mnkr
2013	1 050 mnkr
2014	1 200 mnkr

Investering i lokaler

Universitetets investeringar i lokaler framgår av tabell 5 Lokalförsörjning. Tabellen bygger på universitetsstyrelsens beslutade lokalplan 2008-2012 samt de planerade

förändringar som kommer att ingå i den reviderade lokalplanen som är under beredning. Nya objekt kommer främst att påverka lokalkostnaderna från år 2014.

Den bedömning som görs beträffande behov av särskild framställan till regeringen om att få teckna hyresavtal med lång löptid är tre objekt:

- Nytt centrum för humaniora och teologi, bedömd hyra ca 28 mkr/år, klart 2014
- Eventuell ny förvaltningsbyggnad, bedömd hyra ca 15 mkr/år, klart 2014
- Nya lokaler för Musikhögskolan, bedömd ökad hyra ca 15 mnkr/år, klart 2015

Inom Konstnärliga fakulteten pågår sedan flera år planeringen av nya lokaler för Musikhögskolan med annan placering i Malmö stad. En Musikhögskola är en exceptionellt specialiserad byggnad där det förutom den estetiska ramen och specialiserad utrustning framförallt ställs stora krav både på akustik och ljudisolering såväl som på luftfuktighet och innetemperatur. Beräkningarna har visat på en ökad hyreskostnad om 15 000 tkr årligen. Universitetet kommer att begära en årlig anslagsökning från och med 2015 på 15 000 tkr för att möta dessa behov.

Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Lunds universitet ser inga behov av att ändra krediten på räntekontot i Riksgälden.

Avgiftsbelagd verksamhet

Intäkter av avgifter och andra ersättningar uppgick till 573,7 mnkr 2010. I avgifter och andra ersättningar ingår förutom uppdragsverksamhet även intäkter från annan verksamhet till exempel enligt 4§ avgiftsförordningen.

Avgifter och andra ersättningar har minskat jämfört med föregående år främst på grund av minskad efterfrågan av uppdragsutbildning. Från och med 2011 förväntas en ökning av avgiftsintäkter genom de avgifter som erhålls från utländska studenter.

Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet framgår av nedanstående tabell.

Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet (tkr)						
Verksamhet	Över/und	Över/und	Intäkter	Kostnader	Över/und	Ack över-/
	t.o.m.	erskott			erskott	underskott,
	2008	2009	2010	2010	2010	utgående
	2008	2009	2010	2010	2010	2010
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning	7 228	1 803	7 430	11 399	-3 969	5 355
Yrkehögskolan, KY m.m.						
Uppdragsutbildning	7 506	-424	108 884	113 639	-4 755	4 916
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter						
Summering	14 734	1 379	116 314	125 038	-8 724	10 271
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	-3 809	2 298	114 974	114 268	706	2 787
Summering	-3 809	2 298	114 974	114 268	706	2 787
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	-983	-500	2 383	2 849	-466	-1 949
Upplåtande av bostadslägenhet						
utbytesprogram och gästforskare	0	-14 915	46 600	50 187	-3 587	-12 603
Upplåtande av bostadslägenhet						
regeringsbeslut (U2010/4277/UH)						
Övrigt enligt bilaga 41	0	0	1 286	-1 286	0	0
Summering	-983	-15 415	50 269	51 750	-4 053	-14 552
Tjänsteexport						
Tjänsteexport	0	0	115 401	115 401	0	0

Beslut i detta ärende har fattats av universitetsstyrelsen vid sammanträde den 15 februari 2011. I beslutet deltog ordföranden, f generaldirektören Allan Larsson samt ledamöterna rektor Per Eriksson, ordföranden Signhild Arnegård Hansen, vicerektor Ingrid Elam, bankdirektör Lars Ljungälv, VD Sarah Fredriksson, ambassadör Börje Ljunggren, professor Lynn Åkesson, professor Freddy Ståhlberg, studeranderepresentant Aron Frenne, studeranderepresentant Lovisa Brännstedt samt studeranderepresentant Christian Stråhlman.

Närvarande vid sammanträdet var dessutom företrädare för den fackliga organisationen SACO Anneli Carlsson, företrädare för den fackliga organisationen OFR/S Rita Nilsson, företrädaren för de studerande, Christoffer Ivarsson, prorektor Eva Åkesson samt förvaltningschefen Marianne Granfelt. Föredragande var planeringschefen Susanne Wallmark.

LUNDS UNIVERSITET

Tabell 1

Total budget	2010	2011	2012	2013	2014
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag 1) 4) 5)	3 963 665	3 892 816	4 023 142	4 056 054	4 052 130
Avgifter och andra ersättningar 2)	573 701	600 000	620 000	640 000	640 000
Bidrag	1 840 383	2 022 000	2 149 000	2 299 000	2 449 000
Finansiella intäkter 3)	17 099	39 100	50 000	50 000	50 000
Summa intäkter	6 394 848	6 553 916	6 842 142	7 045 054	7 191 130
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	3 586 289	3 942 000	4 283 200	4 324 000	4 337 000
Lokaler	825 592	846 000	870 000	901 000	936 000
Drift/Övrigt	1 351 227	1 686 308	1 688 220	1 769 060	1 815 790
Avskrivningar	219 345	232 000	239 000	245 000	251 000
Finansiella kostnader 3)	7 327	13 000	25 000	32 000	37 000
Summa kostnader	5 989 780	6 719 308	7 105 420	7 271 060	7 376 790
Periodens kapitalförändring/ Periodens resultat	405 068	-165 392	-263 278	-226 006	-185 660

¹ Med anslag anses de medel som anvisas myndigheten med anledning av budgetproposition för 2011 i 2011 års prisnivå. Vid beräkningen ska hänsyn tas till ev utnyttjande av uppkommet anslagssparande under tidigare år.

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter och andra ersättningar respektive bidrag ska kommenteras.

Not 1) Utnyttjat anslagssparande 2010 uppgår till 81,5 mnkr.

Strategiska forskningsmedel som ska transfereras till andra lärosäten ingår inte i ovanstående anslag.

I anslagsbeloppet ingår också ersättning för klinisk utbildning och forskning med följande belopp

	2011	2012	2013	2014
	401 224	403 121	405 018	406 915

Not 2) Från och med 2011 förväntas en ökning av avgiftsintäkterna p g a avgifter från utländska studenter.

Not 3) De finansiella intäkterna och kostnaderna förväntas variera i takt med ränteläget.

Bland de finansiella intäkterna 2010 ingår negativt resultat från andelar i dotterföretag.

Not 4) Delinvestering i forskningsinfrastruktur (MaxIV och ESS) upptagen med 50 mnkr som anslag resp driftskostnad åren 2013 och 2014.

Not 5) Medel enl forskningsprop (2008/09:50) utan vare sig positiv eller negativ effekt av omfördelning åren 2012-2014